

Universitatea Tehnică a Moldovei

**MANAGEMENTUL FINANCIAR LA
IMPLEMENTAREA PROIECTELOR
INVESTIȚIONALE ÎN SECTORUL
AGROALIMENTAR**

Masterand:

Cealabean Artur

Coordonator:

**Litvin Aurelia
Prof. univ., dr. hab.**

Chișinău - 2024

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea Tehnică a Moldovei
Program de master „Finanțe și control în sectorul agroalimentar”

Admis la susținere
Șef departament DEM:
conf.univ., dr. Țurcan Rina

„_____” _____2024

Managementul financiar la implementarea proiectelor investiționale în sectorul agroalimentar

Teză de master

Masterand:

Cealabean Artur, MFCSA

Coordonator:

Litvin Aurelia
Dr. hab., prof. univ.

Chișinău - 2024

CUPRINS

DECLARAȚIA MASTERANDULUI	4
ADNOTARE	6
Lista tabelelor	8
Lista figurilor	9
Lista abrevierilor	10
INTRODUCERE	11
Capitolul I. BAZELE TEORETICE A GESTIUNII FINANCIARE LA IMPLEMENTAREA PROIECTELOR INVESTIȚIONALE	15
1.1. Esența și conținutul gestiunii financiare a proiectelor investiționale	15
1.2. Decizii financiare și proiecte de investiții	26
1.3. Tehnici de inițiere, evaluare, aprobare și implementare a proiectelor investiționale	34
Capitolul II. ANALIZA STĂRII ECONOMICO-FINANCIARE ÎN BC „ENERGBANK” S.A.	41
2.1. Analiza proiectelor și oportunităților de finanțare a BC „Energbank” S.A.....	41
2.2. Analiza economico – financiară a BC „Energbank” S.A.	43
Capitolul III. GESTIUNEA FINANCIARĂ LA IMPLEMENTAREA PROIECTELOR INVESTIȚIONALE ÎN BC „ENERGBANK” S.A.	54
3.1. Sursele de finanțare la implementarea proiectelor investiționale în BC „Energbank” S.A.	54
3.2. Implementarea operațională a proiectelor investiționale în BC „Energbank” S.A.	57
3.3. Căile de optimizarea a gestiunii financiare și de perfecționare a implementării proiectelor investiționale în BC „Energbank” S.A.	63
CONCLUZII	66
BIBLIOGRAFIE	68
ANEXE	71

ADNOTARE

la teza de master „Managementul financiar la implementarea proiectelor investiționale în sectorul agroalimentar” (în baza datelor BC „Energbank” S.A., mun. Chișinău) elaborată de masterandul Cealabean Artur

Teza de master este structurată și include: adnotare, introducere, trei capitole, opt subcapitole, concluzii și propuneri, bibliografie, anexe.

Cuvinte cheie utilizate în teză: afacere, business, investiții, eficiență, durabil, competitivitate, rentabilitate, termen de recuperare.

Domeniul de studiu al prezentei teze îl constituie analiza managementului la implementarea proiectelor investiționale în baza variantelor posibile de realizat și argumentarea economică a celei mai avantajoase variante pentru realizare în baza eficienței economice și recuperabilității investițiilor.

Scopul și obiectivele tezei:

Scopul lucrării constă în analiza managementului investițiilor orientat la asigurarea implementării celei mai avantajoase variante de implementare a proiectelor intenționale pentru asigurarea dezvoltării sustenabile a afacerilor în Republica Moldova și recuperării mai rapide a investițiilor.

În vederea realizării acestui scop sunt formulate următoarele sarcini:

- analiza conținutului practic al managementului investițiilor prin posibilitatea implementării diferitor variante de finanțare în cadrul întreprinderilor cu compararea avantajelor lor;
- asigurarea unei inginerii financiare corecte la implementarea proiectelor investiționale și dezvoltarea sustenabilă a afacerilor noi;
- analiza căilor de perfecționare a managementul investițiilor în RM.

Noutatea și originalitatea științifică a rezultatelor obținute constă în: analiza și fundamentarea aspectelor teoretice și științifice privind conținutul și esența managementului investițiilor, selectarea practică a celor mai avantajoase variante de implementare a proiectului investițional și compararea rezultatelor economice pentru variantele propuse de asigurarea financiară a implementării afacerii.

Importanța teoretică a lucrării. Concluziile și recomandările tezei contribuie la fundamentarea aspectelor teoretice despre managementul financiar la implementarea proiectelor investiționale în sectorul agroalimentar orientat la implementarea proiectelor investiționale și argumentarea economică indicatorilor eficienței economice pentru proiectele investiționale.

Valoarea aplicativă. Abordările științifice și practice din teză sunt utile și practice la implementarea proiectelor investiționale, în special prin analiza și argumentarea variantelor propuse ale finanțării proiectului investițional pentru lansarea și dezvoltare în întreprinderi agroindustriale, orientate la asigurarea unei inginerii financiare avantajoase și cu o perioadă de recuperare a investițiilor reduse.

ANNOTATION

for the master's thesis „Financial management in the implementation of investment projects in the agri-food sector” (based on the data of S.A. "Energbank", Chisinau municipality) elaborated by the master's student Cealabean Artur

The master's thesis is structured and includes: annotation, introduction, three chapters, eight subchapters, conclusions and proposals, bibliography, appendices.

Keywords used in the thesis: business, business, investments, efficiency, sustainable, competitiveness, profitability, payback period.

The field of study of this thesis is the analysis of the management during the implementation of the investment projects based on the possible variants and the economic argumentation of the most advantageous variant for the realization based on the economic efficiency and the recoverability of the investments.

The aim and objectives of the thesis:

The purpose of the work consists in the analysis of investment management aimed at ensuring the implementation of the most advantageous variant of the implementation of intentional projects to ensure the sustainable development of businesses in the RM and faster recovery of investments.

In order to achieve this goal, the following tasks are formulated:

1. the analysis of the practical content of investment management through the possibility of implementing different financing options within enterprises and comparing their advantages;
2. ensuring a correct financial engineering when implementing investment projects and the sustainable development of new businesses;
3. analysis of ways to improve investment management in the Republic of Moldova.

The scientific novelty and originality of the obtained results consists in: the analysis and substantiation of the theoretical and scientific aspects regarding the content and essence of investment management, the practical selection of the most advantageous options for implementing the investment project and the comparison of the economic results for the proposed options for the financial assurance of the business implementation.

The theoretical importance of the work. The conclusions and recommendations of the thesis contribute to substantiating the theoretical aspects of financial management in the implementation of investment projects in the agro-food sector oriented to the implementation of investment projects and the economic argumentation of economic efficiency indicators for investment projects.

Application value. The scientific and practical approaches in the thesis are useful and practical in the implementation of investment projects, especially by analyzing and arguing the proposed variants of financing the investment project for the launch and development in agro-industrial enterprises, aimed at ensuring an advantageous financial engineering and with a period of recovery of the investments reduced.

INTRODUCERE

Importanța și actualitatea temei de cercetare.

În prezent realitățile relațiile economice internaționale sunt tot mai dificile și se conturează o creștere a fluxurilor de investiții în diferite țări, indiferent de nivelul lor de dezvoltare. Orice țară caută să atragă capital străin și să obțină beneficii maxime din investiția primită.

Un rol extrem important în atragerea de fonduri o au factorii macroeconomici, cum ar fi: stabilitatea politică, cadrul legal, nivelul infrastructurii naționale și regionale, costul și calificarea forței de muncă etc. Totodată, principalul factor la care acordă o atenție maximă investitorii străini și care oferă garanții de stat pentru investitorii străini este politica investițională a țării-gazdă și garantarea proprietății private.

Investițiile asigură dezvoltarea durabilă a economiei naționale, înlocuirea și modernizarea tehnicii și tehnologiilor la întreprinderi, sporirea volumului și a calității producției, obținerea competitivității potențialului economic și uman, crearea de noi locuri de muncă, creșterea nivelului și calității vieții a populației. Fiecare agent economic și fiecare economie națională construiește într-un mod explicit și implicit o politică sau o strategie a dezvoltării economice în cadrul căreia investițiile au un rol primordial.

Schimbările care au loc în prezent în economia de piață influențează nemijlocit sistemul financiar al statului, dar, mai cu seamă, finanțele întreprinderilor. Accesul la diferite fonduri, provenite din afara țării, și modernizarea operațiunilor bancare sunt factori importanți care au influențat considerabil modul de constituire a resurselor financiare în cadrul întreprinderilor autohtone.

Resursele financiare constituie o parte componentă din sistemul financiar al unui stat, având o importanță deosebită atât pentru întreprindere, creând condițiile necesare pentru funcționarea acesteia, cât și pentru întregul sistem financiar, asigurând relațiile economice între diferiți participanți. Continuitatea activității agenților economici depinde de modul în care sunt formate, repartizate și utilizate resursele financiare, precum și volumul acestora. Structura optimă a resurselor financiare și corelația între resurse și utilizarea lor influențează atât procesele sociale, cât și cele economice la nivel micro- și macroeconomic, creând condiții reale pentru o stabilitate economică și financiară.

Actualitatea temei de cercetare este condiționată de caracterul limitat al resurselor proprii și costul înalt al resurselor financiare atrase, creând premisele necesare pentru utilizarea cât mai rațională a acestora și păstrarea echilibrului financiar în cadrul întreprinderii.

Proiectul investițional reprezintă o foaie de parcurs, unde este redat scopul efectuării investiției financiare preconizate, metodele și sursele de atragere a capitalului financiar, costul, termenul de recuperare a investițiilor și nivelul rentabilității ce urmează a fi obținut în rezultatul implementării proiectului investițional.

Astfel, tema de cercetare „Managementul financiar la implementarea proiectelor investiționale în sectorul agroalimentar” este una actuală și chiar necesară pentru economie națională și în special pentru dezvoltarea afacerilor mici / medii în zonele rurale. Totodată, aprofundarea cunoștințelor atât teoretice cât și practice vor permite sporirea abilităților și competențelor la analiza și gestiunea financiară corectă la implementarea proiectelor investiționale extrem de importante pentru asigurarea dezvoltării economiei naționale.

Scopul și obiectivele cercetării

Cercetările în teză sau rezumat la analiza diferitor variante posibile la implementarea proiectelor investiționale; fundamentarea prin argumentare a surselor de finanțare și gestiune la implementarea proiectelor investiționale prin selectarea celor mai optimale și avantajoase variante de implementare; care permit asigurarea unui management eficient la al investițiilor, în special, reducerea termenului de recuperare a investițiilor și sporirea eficienței economice la implementarea proiectelor investiționale.

Obiectul de studiu al gestiunii financiare la elaborarea proiectului investițional și implementarea operațională pentru dezvoltarea afacerii este prestatorul de servicii de business BC „Energbank” S.A., municipiul Chișinău.

Obiectul investigat și subiectul cercetat

În vederea realizării acestui scop sunt formulate următoarele sarcini:

- ✚ analiza și sistematizarea informațiilor teoretice ale managementului financiar în întreprinderi;
- ✚ analiza economico-financiară a BC „Energbank” S.A.;
- ✚ analiza variantelor și surselor de finanțare la implementarea proiectelor investiționale cu compararea avantajelor economice;
- ✚ analiza căilor de perfecționare a managementului financiar la implementarea proiectelor investiționale.

În cadrul studiului a fost aplicată **metodologia** bazată pe:

- a) observarea directă și indirectă a realității economice, prin intermediul informației analizate cu ajutorul abstracției științifice;

- b) planificarea și organizarea implementării proiectelor investiționale;
- c) metoda analizei, comparației, analogiei și sintezei care au permis cercetarea esenței obiectului lucrării și formularea de concluzii.

Baza informațională

Baza informațională a servit literatura de specialitate în domeniul gestiunii financiare și implementarea proiectelor investiționale, ce sunt expuse într-o serie de lucrări științifice ale savanților străini și autohtoni și anume: Băncilă Natalia, Cârstea Gh., Giurgiu A. I., Bărbulescu C., Marian L., Nicolescu O., Paladi I., Enache C., etc.

Totodată, au fost analizate și sistematizate toate oportunitățile și proiectele de finanțare destinate dezvoltării IMM în RM, care a permis selectarea variantei cele mai optime pentru co-finanțarea proiectului investițional al întreprinderii pentru diversificarea serviciilor și asigurarea dezvoltării sustenabile a BC „Energbank” S.A., municipiul Chișinău.

Obiectul de studiu

Cercetările în domeniul managementului investițional și analiza proiectului investițional au fost realizate în baza datelor colectate de la întreprinderea BC „Energbank” S.A., m. Chișinău.

În același timp, multe studii în domeniul managementului investițional, evaluării investițiilor și analizei proiectelor investiționale sunt mai mult teoretice și insuficient definită aplicarea practică a tehnicilor elaborate de gestionarea activității investiționale active a întreprinderii. În acest context, s-a adeverit a fi foarte importantă cercetarea aprofundată a activității investiționale a întreprinderii, identificarea factorilor influenței pozitive și negative și elaborarea algoritmului pentru crearea strategiei investiționale a întreprinderii.

Structura lucrării include adnotare, introducerea, 3 capitole cu divizarea lor în paragrafe ce conțin partea teoretică și analitică a lucrării și de asemenea concluzii și propuneri.

Capitolul I. BAZELE TEORETICE A GESTIUNII FINANCIARE LA IMPLEMENTAREA PROIECTELOR INVESTIȚIONALE – se face o analiză a aspectelor teoretice și esenței gestiunii financiare la implementarea proiectelor investiționale. În acest capitol un rol important se acordă analizei deciziilor financiare la implementarea proiectelor de investiții și corectitudinea selectării modelului de business pentru asigurarea durabilității afacerii.

Capitolul II. ANALIZA STĂRII ECONOMICO-FINANCIARE ÎN BC „ENERGBANK” S.A. – se face analiza economico-financiară a întreprinderii analizate și se analizează / identifică sursele de finanțare a proiectului investițional în societatea analizată.

Capitolul III. GESTIUNEA FINANCIARĂ LA IMPLEMENTAREA PROIECTELOR INVESTIȚIONALE ÎN BC „ENERGBANK” S.A.– este elaborat proiectul investițional finanțat de BC „Energbank” S.A., municipiul Chișinău reieșind din cerințele de dezvoltare a businessului analizat și diversificarea serviciilor prestate, unde autorul efectuează analizele necesare pentru prognozele financiare în cadrul întreprinderii analizate. Totodată, autorul propune un șir de măsuri și căi pentru optimizarea și eficientizarea gestiunii financiare și perfecționarea implementării proiectelor investiționale în întreprinderi

Teza de master este finalizată cu concluzii teoretice și recomandări practice, precum și descrierea rezultatelor principale ale cercetării. În această secțiune sunt oferite recomandări privind elaborarea strategiilor investiționale ale întreprinderilor moderne.

BIBLIOGRAFIE

ACTE NORMATIVE

1. LEGE Nr. 81 din 18-03-2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător, Publicat : 23-04-2008 în *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* Nr. 64-66 art. 344
2. Hotărâre de Guvern cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului National de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural nr. 455 din 21.06.2017, *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* nr.201-213/537 din 23.06.2017
3. Hotărâre de Guvern nr 1029 cu privire la investițiile capitale publice din 19-12-2013, Publicat: 27-12-2013 în *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* Nr.311 art. 1157

MANUALE, MONOGRAFII, LUCRĂRI DIDACTICE, BROȘURI

4. BĂRBULESCU C., GAVRILĂ T. (coord.), *Economia și gestiunea întreprinderii*, Ed. Economică, București, 1999
5. BUCUR I., *Macroeconomie*, Ed. C.H. Beck, București, 2010
6. CÂRSTEA Gh., PÂRVAN F., *Economia și gestiunea întreprinderii*, Ed. Economică, București, 1995
7. DRUCKER P., *Inovația și sistemul antreprenorial; Practică și principii*, Ed. Enciclopedică, București, 1993
8. ENACHE C., MECU C., *Economie politică 1 și 2*, ediția a VII-a, Ed. Fundației România de Măine, București, 2009
9. FLOREA Șt., STIGNEI V., *Economia și gestiunea întreprinderii*, Ed. Ex Ponto, Constanța, 2008
10. GAVRILĂ I., GHIȚĂ P.T., NIȚESCU D., POPESCU C., *Economie. Aplicații. Teste. Probleme. Răspunsuri*, ediția a V-a, revizuită și îmbunătățită, Ed. Economică, București, 2003
11. GIDDENS A., *Europa în epoca globală*, Ed. Ziua, București, 2007
12. *Ghid privind inițierea și implementarea proiectelor de parteneriat public – privat și concesiuni*, Agenția Proprietăți Publice, Chișinău 2017, pag. 20
13. GRECU, M., *Decizia de investiții și finanțarea instituțiilor publice*, Teza de doctorat, Bucuresti,2005, pag.103
14. HERBEI M., *Echilibrul financiar al firmei*, Ed. Mirton, Timișoara, 1998
15. GIURGIU A. I., *Mecanismul financiar al întreprinzătorului*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1995

16. LE SAGET M., *Managerul intuitiv - o nouă forță*, Ed. Economică, București, 1999
17. Management Financiar II, Note de curs, Universitatea Tomis din Constanța, Facultatea de Științe Economice și Administrative, Constanța 2020
18. MARIAN L., *Strategii manageriale de firmă*, Ed. Universității "Petru Maior" Tg. Mureș, 2001
19. MOGA, T., VOICU, R., *Management*, ASE București, 2003, pag.116
20. NEGOIESCU, G., *Risc și incertitudine în economia de piață*, Ed. Alter Ego Cristian, Galați, 1995, pag.66
21. NICOLESCU O., NICOLESCU L., *Economia, firma și managementul bazate pe cunoștințe*, Ed. Economică, București., 2005
22. NICULESCU N., "Economie bazată pe cunoaștere – NOUA ECONOMIE", Revista Economie teoretică și aplicată, 1 (496)/2006, p. 48-55.
23. OLARU S., *Managementul întreprinderii*, Ed. ASE, București, 2005
24. PALADI Ion, *Managementul proiectelor investiționale – suportul dezvoltării infrastructurii localităților din Republica Moldova*, Catedra "Management", ASEM, Chișinău, Republica Moldova, pag. 16-19
25. PISTOL Gh. M., *Economia întreprinderii*. Note de curs, Editura Fundației România de Măine, București, 2004
26. RUSSU C., *Management*, Editura Expert, București, 1993

RESURSE ELECTRONICE

27. Articol - *Gestiunea financiară ca știință. Concepte de bază și esența managementului financiar Scurt istoric al managementului financiar*. [citat 25 martie 2022] Disponibil: <https://ppp71.ru/ro/finansovyi-menedzhment-kak-nauka-osnovnye-ponyatiya-i-sushchnost/>
28. Băncilă, Natalia, Aureliu Mărgineanu, Alesea Andronic. *Dezvoltarea procesului investițional în Republica Moldova în contextul dezvoltării durabile // Dezvoltarea economico-socială durabilă a euroregiunilor și zonelor transfrontaliere: conf. șt. intern. Dedicată aniversării a 150-a a Academiei Române*, ed. a 12-a, 25 noiem. 2016. - Iași, 2016. - Vol. 27. - P. 96-103. - ISBN 978-606-685-475-7.
29. Băncilă, Natalia, Victoria Ganea. *Oportunități de realizare a studiilor de fezabilitate pentru Republica Moldova // Analele Academiei de Studii Economice a Moldovei*. - 2014. - Ed. a 12-a, Nr. 1. - P. 173-179. - ISBN 978-9975-75-681-5.

30. *Instrument de finanțare - Credite cu porțiuni de grant destinate pentru finanțarea femeilor micro-antreprenoare în localitățile rurale, vulnerabile la schimbările climatice.* [citat 27 martie 2022]
Disponibil: <http://www.ucipifad.md/granturi/6330/>
31. Agenția de Intervenții și Plăți pentru Agricultură – *Instrument de finanțare în avans a startup-urilor.* [citat 10 aprilie 2022] Disponibil: <http://aipa.gov.md/ro/subventii-avans-proiecte-startup>
32. *Programe, proiecte și instrumente de finanțare în RM.* [citat 11 aprilie 2022] Disponibil: <https://finantare.gov.md/>